

KAKTUS

1985

ÅRG. 20
NR. 3 - JULI

C Walters '83

KAKTUS udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, 8800 Viborg, telf. (06) 699341
Tryk: Hagsholm Bogtryk & Offset, 8834 Hammershøj

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 100 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2700 Brønshøj. Giro-nr. 6578713 – About membership apply to mr. Otto Forum Sørensen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 5. november

Annoncepris: ¼ side 200 Dkr. – Preise für Anzeigen: ¼ Seite 200 Dkr. – Price for ads: ¼ page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, telf. (01) 516606.

Næstformand: Torbjörn Haldammen, PL 2501, S-17090 Fjärdhundra, telf. 0171-91574.

Ekstern sekretær: Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart, telf. (09) 412856.

Intern sekretær: Jytte Thybo, Oustrup Fiskeri, Ørre, DK-7400 Herning, telf. (07) 136169.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2700 Brønshøj, telf. (02) 946174.

Bestyrer af diateket: Palle Carlsen, Ove Gjeddesgade 6^{2.tv.}, DK-8200 Århus N., telf. (06) 102185.

Bibliotekar: Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2.tv., DK-7400 Herning, telf. (07) 123282.

Redaktionsmedlemmer:

Cees van Ravens, Karisveien 122, N-2013 Skjetten.

Helmut Broogh, Am Beisenkamp 78, Wattenscheid, D-4630 Bochum 6.

Hans Keil, Lærkevej 17, D-2381 Ny Bjernt, Sydslesvig.

Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., DK-7400 Herning.

Georg A. Sydow, Etonvej 16, DK-2300 København S.

Redaktør af »Meddelelser fra N.K.S.«:

Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart.

Bibliotekar:

Erik Holm, Fruehøjvej 36, 2. tv., DK-7400 Herning, telf. (07) 123282.

Laseric Arne, Box 106, S-43063 Hindås, telf. 0301-10632.

Æresmedlem:

Otto Forum Sørensen.

Som omtalt andetsteds i bladet holder vi en pause med farvebillederne, men det giver os jo så anledning til atter at præsentere en af Carla Wolters fine tegninger. Denne gang er det Thelocactus hexaedrophus med sin store creme-hvide blomst.

Red.

Opuntia »microdisca«... ... og beslektede dverger.

Det lyder nokså lovende, »microdisca« – en opuntia med »små skiver« er vel noe å ønske seg i samlingen, for å skape mer variasjon over det hele! Problemet er jo, at vi har knapt om plass, samtidig som de fleste opuntia vokser raskt over hodet på en. Så nu planter vi opuntia ut i haven, får å pine dem ihjel under nordiske vinterforhold, og eller blir de betraktet som ugress som vel nærmest er bannlyst fra vinduskarm og veksthus. Litt synd dette, og derfor en presentasjon av enkelte kulturverdige dverger.

Vi kunne for eks. anbefale planter av slekten *Corynopuntia*, som består av i alt 14 arter. Her er det tale om »opuntia« av beskjeden størrelse med små, kuleformede eller kort-sylindriske ledd. (se fig. 4). På hjemstedene, i den nordlige delen af Meksiko og i de sydvestlige stater av U.S.A., danner disse *Corynopuntia* riktignok tette grupper, tuer eller store matter- med årene,!

C. bulbispina (Eng.) Knuth er en art fra Coahuila – Durango traktene i Meksiko. Der vokser de på stei-

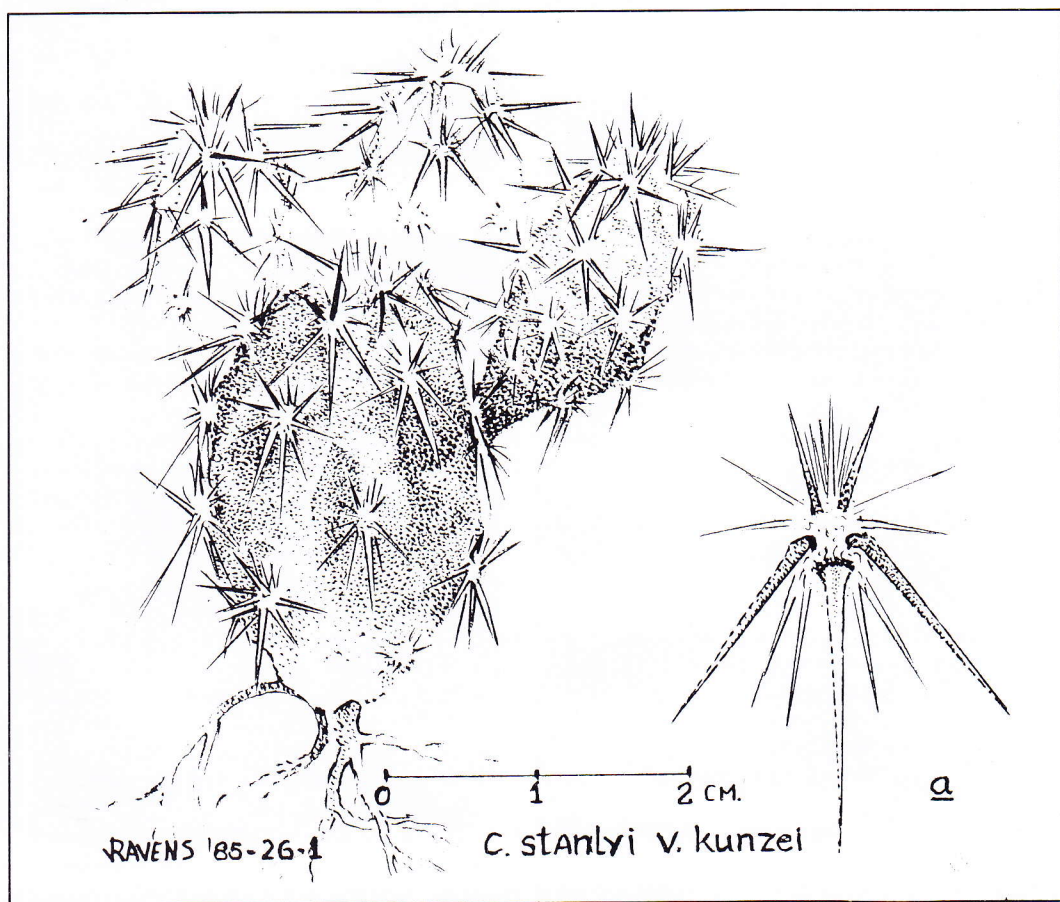

fig. 1 *Corynopuntia stanlyi v. kunzei*, en vel 3 år gammel plante med noe underutviklede ledd, i samlingen til forfatteren.

nete sletter og danner opptil 1,20 m. stor matter. Leddene får en diameter på kun 1,2 cm. og blir 2,5 cm. lange. Det er 8 til 12 korte, hvite sidetørner og opptil 4 brunlige, 8-12 mm. lange midttørner med fortykkelse nederst. De gule blomstene blir ca. 6 cm. lange og under 4 cm. brede. *C. stanlyi* (Eng.) Knuth er en meget variabel art, og med årene kan enkelte former danne 30 cm. høye og opptil 3 m bredde matter. De enkelte køllefornede ledd blir opptil 15 cm. lange og er opprettvoksende. De hvite areolene på oversiden av markerte, avlange vorter, har hvitaktige til rød-brune, opptil 6 cm. lange torner – de lengste er flate. Blomstene er lysegule. Backeberg 1) beskriver følgende varianter: var. *kunzei*, var. *parishii* og var. *wrightiana*. Lyman Benson 2) omtaler ytterligere en var. *peeblesiana*. Hjemstedene i nord Meksiko, sv Nymeksiko og øst Arizona.

I kultur er *Corynopuntia*'s ikke spesielt hurtigvoksende og en kan glede seg over disse dvergbuskene i en årrekke – en riktig »kaktus-bonsai«, utplantet i for eks. en firkantskål fra innkjøpssentralen! Utplantning i vekstbenk, med full sol og masse frisk luft, vil resultere i et naturlig, kompakt utseende og gi større sjanser for blomstring. De krever et grusaktig, næringsrikt substrat, gjerne tilsatt noe leire. *C. bulbispina* er oppført i listene til Köhlein 3) og Sydow 4) over frostsistente kaktus.

Mens *Corynopuntia* hører til gruppen av nordlige kugle-opuntia – »Boreosphæropuntia« – så har vi i sydligere egner slekten *Tephrocactus*, del av gruppen »Austrosphæropuntia«. *Tephrocactus* er planter av virkelig beskjeden vekst, men slekten er omfangsrik, med 81 arter og 53 beskrevne varianter. De vokser som bekjent i høylandene i Andes, fra sentral Peru og mot sør, i Bolivia, Chile og Argentina. Lengre sørover, i vest Argentina, forekommer endel arter i lavlandet.

Denne form- og art-rike slekten har man delt opp i 2 rekker; »Elongati« og »Globulares«. Til de mest »kjente« av første rekke hører de sterkt hårete arter *T. raubii* Backeberg og *T. floccosus* (S.D.) Backbg. Det må legges til, at disse *Tephro*'s nesten utenlukkende kommer til oss i form av vakre naturfotografier... De er meget vanskelige i kultur, må podes (best på *Austrocylindropuntia subulata*?).

T. raubii blir størst, med opptil 25 cm. lange, 8 cm. tykke ledd, sterkt håret og ligner endel på *Oreocereus trollii*.

I kultur betrakelig mindre problematiske er de pute-dannende arter fra rekken »Globulares«. De enkelte ledd på plantene er kun noen få cm. i diameter, oftest kule- eller egg-formete. Naturligvis vil også disse dverger kunne vokse ut til etterhvert mer plasskre-

vende planter. I München Botaniske Have kan en for eks. beundre et praktfullt eksemplar av *T. dactyliferus*, en 50 cm. høy utvokst pute med et omfang av vel 90 cm. – alder 50-60 år!

En annen og populær art fra rekken »Globulares« er *T. articulatus* (Pfeiff. ex. O.) Backbg. Det er beskrevet 8 varianter, og var. *diadematus*, var. *syriacanthus* og var. *papyracanthus* ses ofte i samlingene. De kommer fra vest-Argentinas sentrale provinser. Blomstene er (ifølge beskrivelsene...) hvite, hvitrosa eller lysgule. En bør ikke regne med å få oppleve synet av blomstene her hos oss. Populariteten plantene har fått, skyldes de 8 cm. lange, 5-6 mm. brede, båndaktige tornene som muntert strekker seg ut fra de store areolene.

T. darwinii (Hensl.) Backbg. er også en relativt velkjent art, som ikke desto mindre er sjelden å se i samlingene. Arten danner små kolonier, som ikke stikker mere enn 5 cm. over bakken. De nærmest runde, mørke-oliven-grønne leddene, som blir 3 cm. i diameter, har nedsenkte areoler hvorav de nederste vanligvis ikke har torner. Fra de øvre areoler fremstår 2-3 (iblandt flere) brune til lys-grå opptil 3½ cm. lange torner. Det som har gjort arten »velkjent« er voksestedet, som er å finne i det sydlige Argentina, nær Magellansstredet – den sydligst voksende kaktus! Arten er også oppført i listene over frostsistente kaktus. Høsten 1980 hadde jeg bl.a. en *T. darwinii* ute, under tak, i en slags åpen kaldbenk. Frem til 21. desember var planten ofte utsatt for frost, ned til + 15° C. og den overlevde da!

Fra omtrent de samme traktene i sør Amerika kommer en annen interessant gruppe dvergopuntia som A.V. Fric i 1928 ordnet i rekken »Airampo«. Det dreier seg om ca. 18 arter med hjemsted i syd-Peru, Bolivia, nord og nv Argentina – voksende i samme høyde som mange *Tephro*'s, rundt 3500-4000 meter o.h. Disse arter danner små kolonier, har krypende vekst med runde, kølle- eller sylindriskformede ledd med iblandt avflatede sider (se fig. 4).

Opuntia longispina Haw. kan vel betegnes som »typeplante« for rekken »Airampo« og ble alt beskrevet av Weber i 1898 – som nettopp, *Opuntia microdisca*! Planten danner lave, tette kolonier, er meget variabel, har lyse grønne, 2 til 3½ cm. lange, rundete til noe avflatede ledd (i kultur ofte noe større). De små, rød-brune areolene er bevæpnet med opptil 25-30 torner av ulik lengde.

Side-tornene blir hos arten mørkebrune, midt tornene ca. 2 cm. lange og stråfarget. Det er beskrevet 5 varieteter. Mest spennende for oss er vel *O. longispina* var. *corrugata* (Pfeiff) Backbg., som også har vært ansett til å være en selvstendig art, og som Walther

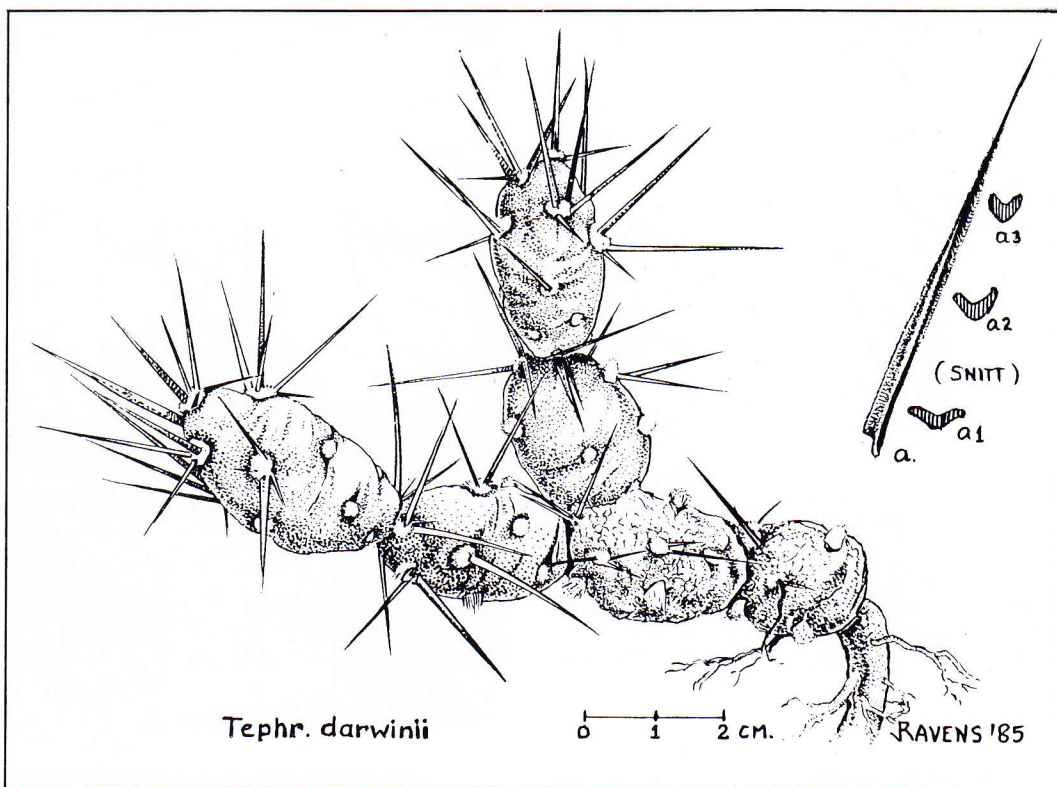

fig. 2 *Tephrocactus darwinii*, 5 år gammel plante.

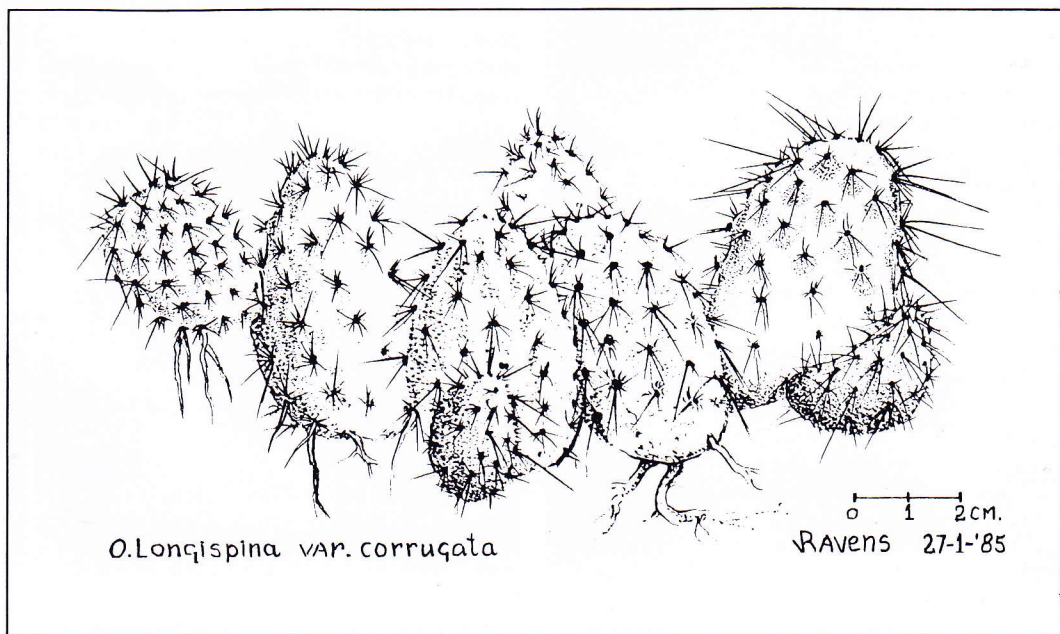

fig. 3 *O. longispina* v. *corrugata*, 5 år gammel plante.

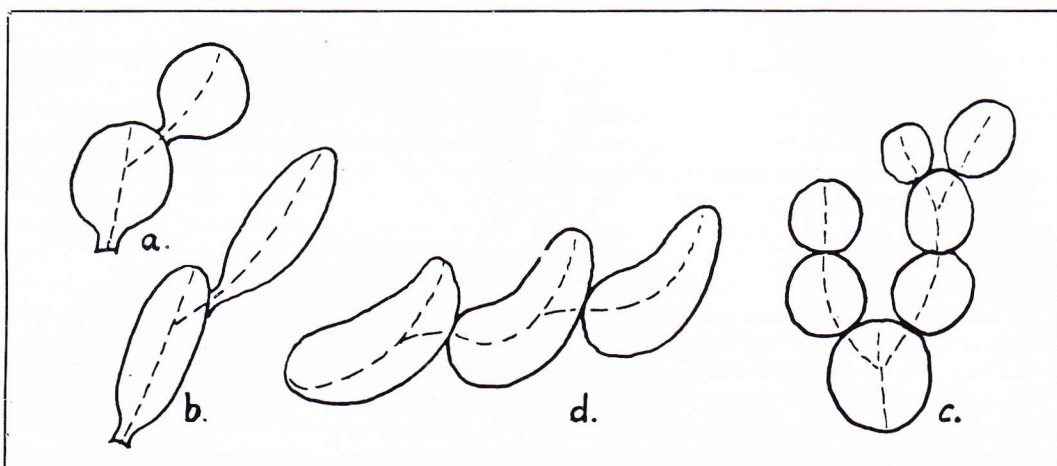

fig. 4 Vekstformene, skjematisk skissert, a. og b. ulike former til *Corynopuntia*, c. *Tephrocactus* fra rekken »Globulares» og d. vekstform til *Opuntia* fra rekken »Airampoas».

Haage 5) omtaler som en var. av *O. soehrensii*! Vi får holde oss til Backeberg. Denne var. *corrugata* er en meget pen, kulturverdig plante, med leddene tett besatt med areoler og fine torner som alle er hvite. De ca. 2½ cm. store, ferskenfargete blomstene kommer villig frem på litt eldre, fritt utplantede eksemplarer. Desverre er selve arten, og endel andre Airampoas, svært lite blomstringsvillige. De er derimot tolerante m.h.t. meget kjølig overvintring. En enkel natts frost på + 5° C. kan passerer uten noen- somhelst skade. *O. longispina* var. *corrugata* og *O. soehrensii* er listet blant de frostresistente. Ved samme tidligere nevnte forsøk med planter ute, utover høsten 1980, klarte var. *corrugata* også + 15° C. Derimot ble dette for meget for arten *O. longispina* og andre Airampoas som *O. erectoclada* og *O. soehrensii* – men her kan tilfeldighetene ha spilt inn. Det beste er nok en kjølig, men ellers normal overvintring, det gjelder for alle planter i de 3 grupper som her omtales – på denne måten har man jo lengst glede av disse små dvergene! Min eldste dverg er *O. soehrensii*, kjøpt i des. 1970, og den står (ennu) i en 12 x 12 cm. plastskål.

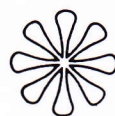
Tilbudet på planter fra disse gruppene er desverre ikke stort. Derfor ønsker jeg å opplyse om at planter nevnt i denne artikkelen, fra min samling, er innkjøpt hos van Donkelaar, Nederland – en av annon- sørene i »KAKTUS».

Til sist identifikasjonsproblematikken – det hender jo at en »oppdager» noe, hos en forhandler, som for eks. ligner på en *Tephrocactus*, en plante gjerne uten navn... En bør da vite, at *Corynopuntias* kan i endel tilfeller bli forvekslet med *Tephrocactus*. Se

etter plasseringen av festepunkter for de nye ledd, og legg også merke til, at de nye leddene smalner av ved basis. Hoss *Tephrocactus* er leddene som oftest plassert mer opp på hverandre og de har ikke en avsmalnet basis.

At Lemaire i sin tid innordnet alle Airampoas i slekten *Tephrocactus*, kan være med på å antyde problemer her – *O. armata* kan for eks. lett bli »identifisert» som *Tephrocactus*. Foruten de ofte svakt avflatete ledd hos Airampoas, vokser disse artene krypende – leddene »henger» nærmest etter hverandre og slår gjerne adventiv-røtter. I fig. 4 er det forsøkt å gi karakteristikken i vekstform for de tre grupper.

Skjetten, januar 1985
Cees Rijk van Ravens.

Litteratur:

- 1) C. Backeberg »Das Kakteen Lexikon».
- 2) L. Benson »The Cacti of the U.S. and Canada».
- 3) F. Köhlein »Freiland sukkulentens».
- 4) G. Sydow »KAKTUS» Frilandskaktus fra A til Z.
- 5) W. Haage »Das Praktische Kakteenbuch».

Snart kommer plantlistorna

Är du bybörjare och lite osäker på vad du ska köpa, kan jag ge dig ett par bra tips nu när plantlistorna snart ramlar in, med hundratals av arter och variteter att välja bland.

En av de vackraste blommor jag sett på en kaktus tillhörde arten *Echinopsis cardenasiana* från Tarija i Bolivia. Blommorna slår till skillnad mot de flesta andra arter i släktet *Echinopsis*, ut på dagen, och är 8-10 cm. långa och nästan lika breda. Petalerna (de inre blombladen) är lysande magenta-rosa och fantastiskt vackra. Plantan blir 10 cm. bred och 8 cm hög, och har ca. 18 låga ribbor. Randtaggarna är 5 i antalet och ligger nära kroppen. Mitttaggarna är 1-3 stycken och något längre än randtaggarna med sina 1,5-3 cm. Odlingen är mycket enkel – regelbunden vattning från vår till höst och under vintermånaderna ca. 10° C. De flesta firmor brukar ha den, men ibland kan den finnas under släktnamnet *Lobivia*.

En art som är betydligt svårare att få tag på är *Sulcorebutia rauschii* men eftersom även den är mycket lättodlad kan jag inte råka bli att rekommendera den. Första gången jag såg den var i Backeberg's Cactus Lexicon, där den var representerad med en utroligt vacker färgbild på sista sidan. Men dreglade av vällust och upphetsning som bara en äkta kaktusfanatiker kan göra! Men som sagt; den är relativt svår att få tag på, och om man får se den i någon lista får man skynda sig att beställa innan den tar slut. Och varför är den så populär? Förmodligen för att både plantkropp och blommor är förödande vackra. Den svartgröna till violetterfärgade kroppen blir mycket liten, endast 1,5 cm. hög och 3 cm. Ø, taggarna är svarta, mycket korta och anliggande. De i förhållande mot kroppen stora blommorna blir uppemot 5 cm. breda och är lysande magentarosa. En mycket rekommendabel art som blommar lätt om den får stå svalt (5-10 °C) på vintern och helst med lite sol. En annan *Sulcorebutia* som är värd att nämnas och som är betydligt lättare att få tag på är *S. arenacea*. Den blir lite större än *S. rauschii* men blommar lika tillförlitligt, fast med gul-orange blommor. De vita korta taggarne snitter tätt och pressat mot den mörkgröna, nästan helt släta kroppen. Den här arten blev först beskriven som en *Rebutia* av Cardenas, men förflyttades 1962 till *Sulcorebutia* av F. Ritter.

Man tror att det kan vara ett övergångstadium mellan de båda släktena. Det som gör botanikerna konfunderade är de förhållandevis korta areolerna, vilka inte riktigt stämmer överens med de typiska, långsmala hos *Sulcorebutia*.

Tyvärr är det många firmor som ympar sina *Sulcorebutia*. Det är väldigt synd, för då mister de snabbt sin naturliga skönhet och pumpas upp till monstruösa missfoster helt i onödan. Förmodligen är gartneriägarna tvungna att ympa bare för att det är så stor efterfrågan på dem och att de växer med ett annat underlag. Visst kan det vara befogat med ympade plantor ibland, men endast då man lättare vill få fram frö av sällsynta arter, *Sulcorebutia* växer och blommar bra på egen rot, så ympa inte i onödan. Och så över till en nära släkting till *Sulcorebutia* –

Echinopsis cardenasiana

Rebutia. Släktet Rebutia har tyvärr blivit klassificerat som ett typiskt nybörjarsläkte och alltså inte så populära av de lite mer erfarna som tycker det är löjligt att odla så lätta »gröngölingsplantor«. Det är helt idiotiskt att resonera på det sättet. Vem vill inte att en planta ska växa bra? Vem vill inte ha en planta som blommar i överflöd vår och sommar? Dessutom är många av dem lika vackra i kropp och blom som Sulcorebutia. En av mina absoluta Rebutia-favoriter är *Rebutia narvaecense*. Plantan blir endast dryga 3 cm. Ø och lika hög. Taggklädseln är mycket tät och vacker, och på de flesta så tät att man inte kan se själva plantkroppen. Taggarna är vita, och välväxta exemplar liknar ibland små bomullsbollar i krukorna. Även blommorna är vackra och de kommer rikligt även på 2-3 år gamla fröplantor som plantan på bilden (ca. 2,5 cm. Ø). Färgen är ljus rosa-lila, men ibland förekommer även vita blommor svagt rosa mittränder. Hemlandet är Bolivia och den växer i de 2700 m.ö.h belägna bergen i Tarija nära Narvaez.

En annan mycket trevlig och odlingsvärd Rebutia är *Rebutia flavistylus*. Första gången jag fick syn på

den var i Abbey Brooks katalog för 80-81, och jag beställde den utan att veta vad det var för något. När jag fick den var det inte precis någon vacker syn som mötte mig – den hade tydligen växt väldigt tätt i odlingslådorna där borta i England för den var snarare rektangulär än rund som vanliga plantor! Men den svällde snart upp och fick knoppar, och så i April slog de orange blommorna ut. De är väldigt praktfulla och kommer én efter én hela sommaren. Den sätter villigt egna frön och efter ett par år kan man ha en ny blommande generation. Den är ganska annorlunda i kroppen i jämförelse med andra Rebutier, då den har kraftiga vårtor, som jag aldrig sett på någon annan Rebutia förut. Den är förhållandevis ny, då den beskrevs av F. Ritter 1978. Mycket märkligt att han väntade i hela 20 år att beskriva en så distinkt art som denna. Ritter fann arten 1958 vid Cajas, Prov. Mendoza i Bolivia där den enligt honom är sällsynt.

Alla Rebutia är lättodlade och idealiska för nybörjare. Varmt och ljus på sommaren och kallt och ljus på vintern garanterar en riklig blomning.

Hoppas ni fått några nya idéer om vad ni kan köpa

Sulcorebutia rauschii

Sulcorebutia arenacea.

Rebutia narvaecense

Rebutia flavistyla

från de nya plantlistorna. Alla arter utom Sulcorebutierna finns att inhandla hos kaktusodlarnas Mec-
ka – Suckulenta i Fjärdhundra, Sverige. Där väntar
tusentals och åter tusentals av läckra, vackra och
blomningsmogna exemplar på att byta ägare!

P.S.: Ja du, Torbjörn, den här reklamen blir inte
billig den! Kommer över i helgen med lastbil och
spade...

Mats Nilsson
Torsvedsvägen 12
S-632 39 Eskilstuna
Sverige.

Den impotenta Echinocereus-blommans revansch

Det hela utspelade sig för ett par år sedan. Det var
vår, i slutet av april vill jag minnas, och min *Echino-
cereus fobeanus* hade fem knoppar. De hade börjat
titta fram redan under det mörka januari, och de ha-
de formlingen sprängt ut genom toppen och defor-
merat stora partier av de övre delarna på den tvåhöv-
dade plantan. Om det var p.g.a. brist på ljus vet jag
inte, men knopparna såg verkligen märkliga ut –
ljusgula och knappt några borst.

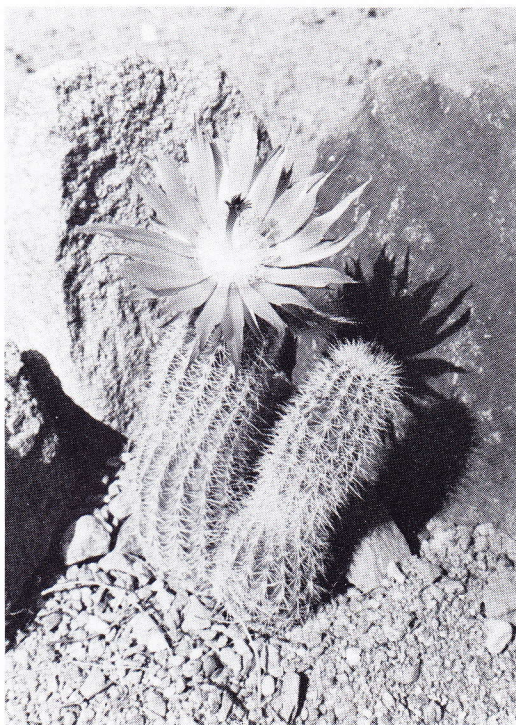
Det var speciellt en knopp som växte, medan de an-
dra tog det lite lugnare. Dagarna blev hetare och
knoppen började att se normal ut. När den äntligen
slog ut fick jag en mindre chock. Hur mycket jag än
letade så kunde jag inte hitta någon pistill! Jag gräv-
de i ståndarna, pillade och petade, slet mitt hår,
men det gröna märket var som bortblåst. Jag försök-
te föreviga det stackars missfostret med några bil-
der, men tyvärr blev de av så dålig kvalitet att de ej
är möjliga att visa i KAKTUS.

Veckorna gick och de andra knopparna växte och såg
nu helt normala ut. Men vartefter tiden gick, torka-
de några ihop och det var bara en kvar.

»Äntligen en normal *Echinocereus fobeanus* blom-
ma«, tänkte jag då jag tidigt en sommarförmiddag
tågade ut till växthuset med kameran i högsta hugg.
Men det blev en ny chock. Plantan hade tydligen ta-
git illa upp när jag skrottade åt dess saknade pistill i
våras. Blomman var den här gången försedd med ett
jättelikt märke som stack ut hela 3-3,5 cm, från pi-
stillerna räknat! Vid basen var den vit men tonade
senare upp i den sedvanliga gröna färgen, som är så
karaktäristiskt för detta släkte. Även till formen var
den pittoresk – tjock, klumpig och liknade vid en
första anblick en sjöjuk kantarell! Mycket konfun-
derad höjde jag kameran i ett par snabba bilder.

Med sin ironiskt lipande jättefallos, betraktade den
hämnlystna plantan förnöjt mina snabba steg över
den daggiga gräsmattan, när jag skyndade in till te-
lefonen för att berätta historien om den impotenta
Echinocereus-blommans revansch...

Mats Nilsson
Torsvedsvägen 12
S-632 39 Eskilstuna
Sverige.

Opuntia - Dermatit

En ny opuntia-art. Eller vad? Nej något så otrevligt som en ny sjukdom. Den har funnits där hela tiden men först nu »upptäckts« av forskarna och fått ett namn.

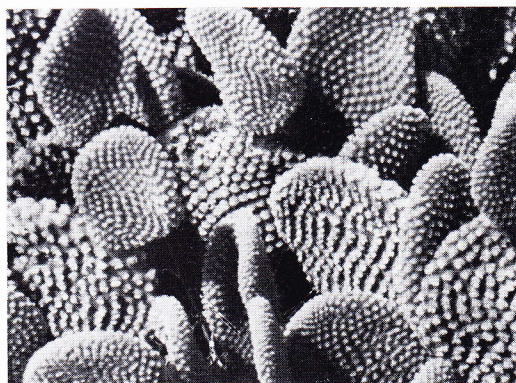
Det är glockiderna hos släktet *Opuntia* som är boven i sjukdomsförloppet. Sjukdomen har beskrivits i Läkartidningen av Sven Moberg, klinisk amanuens vid hudkliniken på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg, som kliande, röda utslag, som lätt blir uppsvällda. Klådan kommer redan efter ett par timmar. I en del fall har man även kunnat märka slemhinne- och ögonförändringar. Hudförändringarna försvinner inte i första taget – det kan ta månader. En salva som lindrar klåda kan hjälpa till att lindra besvären, men någon effektiv behandling kan en doktor inte ge. Taggarna (glockiderna) stöts så småningom ut ur huden och utslagen försvinner och klådan upphör. Men till dess!

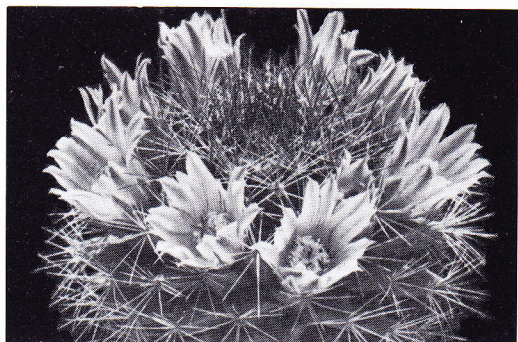
Se därför upp med dina opuntior. Håll dem utom räckhåll från nyfikna barnahänder och när du själv skall plantera om dina skyddslingar – använd kraftiga, plastsprutade arbetshandskar – på båda händerna! Tänk dig att du i ett obehagligt ögonblick ser något trilla mot dig. Rent reflexmässigt far du ut med händerna för att ta emot – och upptäcker för sent att

det är opuntian du fått tag i. Sen får du sitta i timmar och plock ut små, små taggar. Ett radikalt sätt är droppa stearin på de knippen av glockider, som fastnat på huden och när det stelnat, peta bort det (med taggar). Tänk på att taggar, som fastnat i kläderna måste plockas bort också. Annars kan du få glockider i huden utan att komma i beröring med själva opuntian.

Lika vackra som blommorna är, lika obehagliga är opuntiataggarna.

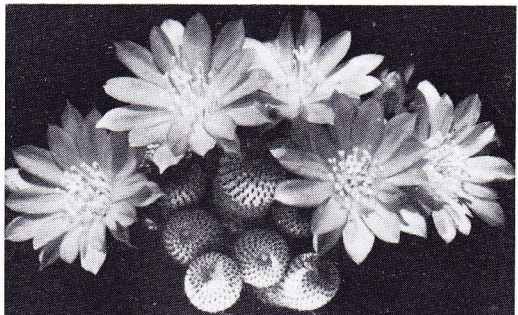
Larseric Arne.

Mammillaria grusonii Runge.

Denne art kan blive temmelig stor i forhold til andre i slægten, idet den kan blive op til 25 cm. i diameter. I de første mange år forbliver den kugle-formet, men efterhånden bliver den tykt søjleformet. Blomsterne er lys-gule og 2,5 cm. lange og brede og klokkeformede. Denne mexicanske (Coahuila, Sierra Bola) Mammillaria er meget anbefalelsesværdig, da den er køn og har forholdsvis store blomster, der kommer villigt – også på mindre planter.

Aylosteria heliosa Rausch.

Mange regner denne slægt for at være identisk med Rebutia. Aylosteria har behåret blomsterrør, og de har tendens til at blive højere, medens Rebutia forbliver flade. Denne perle i slægten udmærker sig ved også uden blomster at være en skønhed. Dens store orange blomster lyser op i kaktusbedet eller vindueskarmen hele sommeren. Man ser den ofte podet, men dette skulle ikke være nødvendigt. Hjemsted Bolivia.

Lobivia schreiteri Cast.

De enkelte hoveder af denne plante bliver kun 1,5-3 cm. i diameter, men den danner grupper på op til 30 cm.'s bredde. Blomsten er 3 cm. lang og lyserød, støvfanget er mørkt purpurfarvet. Hjemsted Nordargentina.

Normanbockea valdeziana

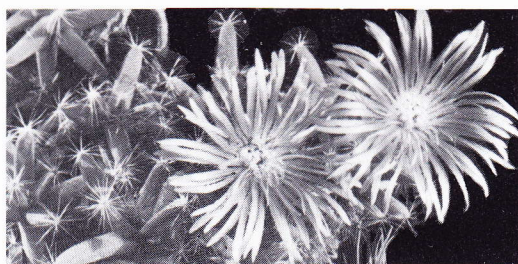
(Möll.) Klad. & Buxb.

Den her afbildede plante er varieteten albiflora. Den normale blomsterfarve er violetrosa. Man skal vande den med forsigtighed, som det er tilfældet med alle planter med roerod. I lighed med dens slægtninge er dette en meget efterspurgt plante og derfor svær at få fat i. Den bliver kun ca. 2,5 cm. i diameter, men kan med alderen dele sig. Den vokser langsomt, men hvis den står varmt og solrigt og kun vandes rigeligt i varmt vejr, blomstrer og gror den godt. Hjemsted Mexico (Coahuila).

planter

Trichodiadema densum (Haw.) Schwant.

hører til Mesembryantherne. Navnet Trichodiadema kommer fra græsk og betyder »en krone af hår«, og dette hentyder til den hårkrans, der sidder for enden af bladspidserne. Under jorden danner den opsvulmede roerødder, der efterhånden ved omplantning kan hæves over jordoverfladen. Med tålmodighed kan man på nogle år forme et nydeligt bonsai-træ. Blomsterne er 4-5 cm. i diameter og er karmoisinrøde. Hjemstedet er Kapprovinsen.

Titanopsis calcarea (Marl.) Schwant.

Planten danner kortstammede rosetformede puder. Bladene er spatelformede og har hvide vorter ved spidsen. Blomsterne changerer fra gyldengult til næsten orange og er 2 cm. i diameter. Hjemsted Kapprovinsen.

Caralluma lutea N.E.Br.

er vidt udbredt i Øst- og Sydafrika og forgrener sig basalt. Blomsterne kommer i store klaser og de er 5-7 cm. i diameter og gule. Stærkt ildelugtende og ikke særligt villigt blomstrende.

Huernia kirkii N.E.Br.

Denne plante, der er fotograferet i Bill Keen's samling, har en blomst med en diameter på 4-5 cm., som er gul med uregelmæssige røde pletter. Den enkelte stængel når en højde af 4 cm. og bliver cirka 1,5 cm. tyk. Hjemsted Mocambique og Transvaal.

Hoodia gordonii (Mass.) Sweet.

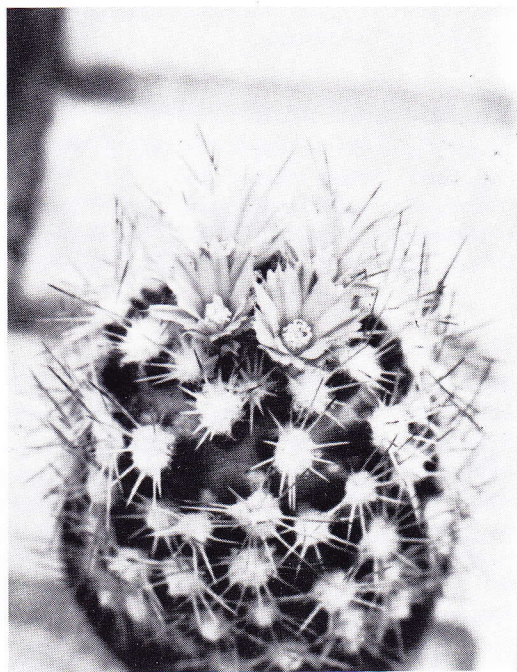
Planten har pælerod og har træagtige torne, der kan blive op til 1 cm. lange. Blomsterranden krøller svagt bagud og selve blomsten varierer fra kødfarvet til brunligt og har radiære furer. Den er meget vanskelig at dyrke på egen rod, man kan med fordel pode den på en *Ceropegia woodii*-knold eller på en af de hårdføre Stapelia'er, for eksempel *S. gigantea*. Så kan den bringes til at blomstre i løbet af en kort årrække. Hjemstedet er Kapprovinsen.

Tekst og foto: Helmut Broogh, Erik Holm & Bjarne Kjemppff.

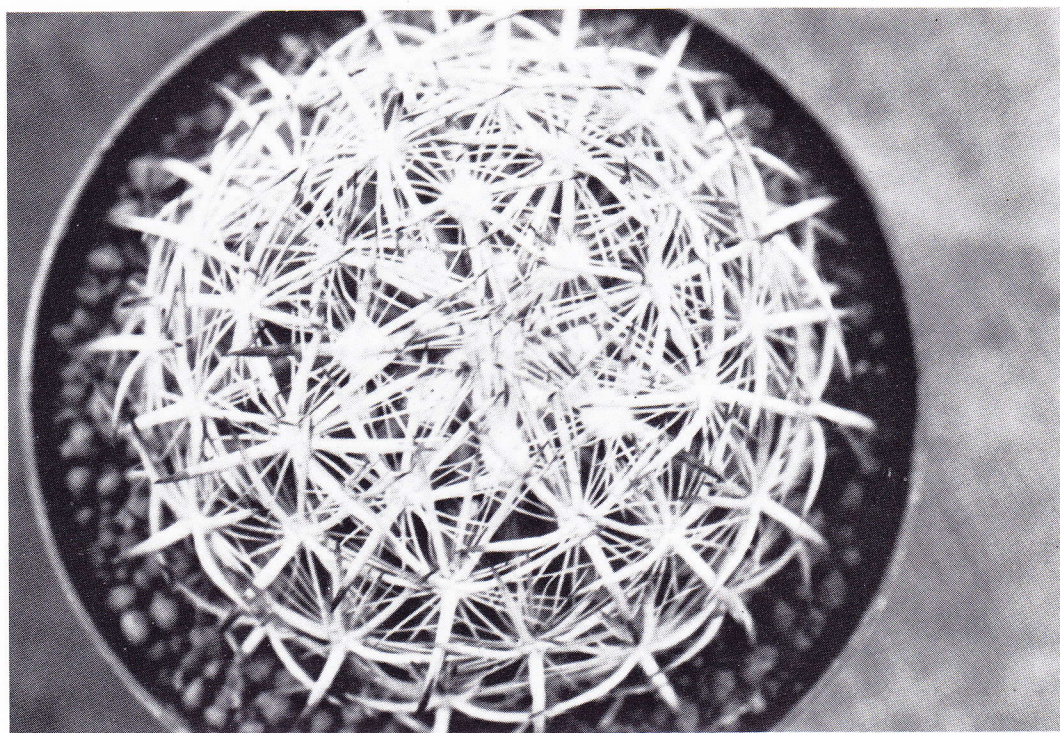
En lille tur i drivhuset

Der er intet så rart som en lille tur i drivhuset på en sommerdag, som måske ikke er så sommerlig endda. Naturligvis er det også rart andre dage. Men en dag hvor vinden er lidt kølig, og det måske kniber lidt med at holde varmen ude, ja, så er drivhuset lige stedet. Jeg tilstår, at jeg har for mange planter rent objektivt betragtet. Færre planter ville også betyde bedre pleje og bedre overblik, men samlerens lod er at ... samle! Mange planter betyder også mange forskellige synsindtryk. Det er aldrig de samme planter, man lægger mærke til hver gang. Det er aldrig de samme tanker, der sættes igang. Nogen gange betyder synet af en bestemt plante, at man kommer til at tænke på en venlig person, som har givet en den. Andre gange er det selve plantens navn. Blandt mine *Coryphantha*'er og *Escobaria*'er gemmer der sig en lille køn plante. Den burde nok være navngivet som *Escobaria*, men hedder altså *Cochiseia robbinsorum*. For en del år siden gav jeg Peter Hansen i Gjerlev frø af denne da helt nybeskrevne plante. Peter delte ud af planterne, og de findes nu hos en del samlere. Det er måske ikke den mest iøjenfaldende plante, dog en køn lille typisk *Coryphantha*/*Escobaria* kugle med skønne lyse blomster, men navnet! Endelig et værdigt minde om et ulykkeligt folkeslag og en hyldest til en stor indianer, nemlig apachehøvdingen Cochise. Ved en ikke for varm overvintring er det en ganske villigblomstrende plante. Desværre udbydes den sjældent til salg, og det er endnu ikke lykkedes mig at foretage en vellykket selvbestøvning. Måske kræver den fremmedbestøvning, og det ser i så fald ikke så godt ud, da alle (?) her i landet værende planter muligvis stammer fra samme frøkapsel. Nu vi er ved navne. Der er også en mand, der hedder Lau. Mere præcist Alfred B. Lau. Jeg tilstår, jeg kender ham ikke personligt. Men han har givet navn til mange ualmindelig kønne planter. Endda en del med uskyldshvide torne! Han er ingen indianerhøvding, der kæmper for sit folks ret, men missionær i Mexico og en stor kaktussamler. Mange planter kom tidligere fra ham til Europa, så mange at han, hvis min kilde er korrekt, ikke længere er velkommen i USA. Nu er det frø, der kommer fra ham. Og da han har rejst i alle de sydamerikanske kaktuslande, er det virkelig mange gode planter, vi

kan takke ham for. To af de bedste skal kort omtales her. *Echinomastus lauii* er en virkelig perle, der kun har en fejl, nemlig den at den er vanskelig fra frø. Sådan er den hos mig. Frøet spirer normalt godt, frøplanterne vokser ganske godt og skal ikke være mere end et lille år, før de kraftige opadrettede midterterne tydeligt ses. Men så begynder dødsfaldene hos mig. Muligvis er temperaturen for lav – den voksne plante tåler dog hos mig ned til 3-4° C. om vinteren – eller måske er det snarere den trøstesløse lysfattige danske vinter med den høje luftfugtighed, der er årsagen. Podet vokser frøplanterne godt, uden at tornene bliver for slappe, og efter to år kan man passende skære dem af underlaget og behandle dem som stiklinge. Et lille trick. Det lyder så nemt, som skrevet står. Det er ikke altid så let at få sådan en lille kugle til at danne rødder. Jeg plejer at gøre det på følgende måde. Ganske tidligt om foråret forsøger jeg forsigtigt af vride podningen løs i den ene side.

Cochiseia robbinsorum.

Echinomastus lauii.

Echinocereus lauii.

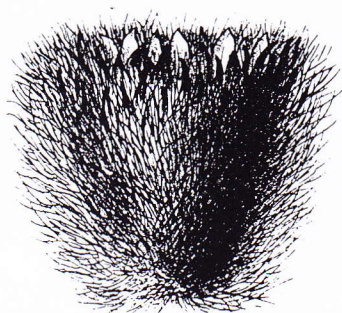
Det betyder, at planten stadig er podet, men samtidig at der kommer luft og fugtighed til i sammen-voksningen. Dette betyder i mange tilfælde, at podningen begynder at danne rødder i den ene side. Når disse begynder at vokse ned ad underlaget, skærer jeg planten af med en ren over en lighter steriliseret kniv og fjerner omhyggeligt rester af pødeunderlaget.

Så anbringes den nu befriede plante i en mindre potte med min normale kaktus jord, som dog er dækket af et tyndt lag Leca, sten eller lignende, således at fugtighed ikke påvirker den lidt sarte plante mere end nødvendigt den første tid. Det kan sikkert gøres anderledes, men den metode virker hos mig. En anden lidt barskere måde anvender jeg også. Som pødeunderlag vælges Nattens Dronning, *Selenicereus* sp., som et et vældigt godt underlag, idet næsten alle kaktus vokser godt på den. Podningen stilles lidt varmere den første vinter, idet *Selenicereus* ikke bryder sig om temperaturer i nærheden af frysepunktet. Næste vinter overvintres den som alle andre. Det betyder meget tit, at underlaget dør. Det var også meningen, idet *Selenicereus*'en dør langsomt og som oftest med værdighed. Rodhalsen rådner – stammen bliver rød – sammenvoksningsstedet bliver gul og rød og brun. Kort sagt underlaget dør fra bunden, fra toppen og midt på. Men med anstand, og det tager oftest tid. I det tidlige forår – oftest i April – som havde planten læst T.S. Eliot's *The Waste Land* – indtræffer de før omtalte symptomer. Underlaget er dødt, meget dødt og alt hvad man har at gøre er at brække podningen af, og i mindst 6 ud af 10 tilfælde har det allerede dannet rødder. Så enkelt kan det gøres. Denne metode anvender jeg på sartere planter som bl.a. omtalte *Echinomastus*, sartere *Mammillaria*er, *Solisia*, *Encephalocarpus* o.lign. Tilbage til *E. lauii*. Når den først får en diameter som en dansk 5 krone, vokser den ganske udmærket på egne rødder, men skal stilles så den får mest muligt lys, for at tornene skal komme til at se rigtig vilde ud. Den ligner den mere almindelige *E. unguispinus* en del, men er mindre og mere vildt *Ferocactus*agtigt tornet. Blomsten er ikke sensationel, ret lille grønlig, rødbrun, så det er mere for tornenes skyld, den dyrkes. *Echinocereus lauii* skylder vi også Lau. En ikke så stor meget let dyrkelig plante, som vokser godt på egen rod, og som ligeledes er uhyre villigblomstrende med kønne røde blomster, forudsat, at den får en kølig overvintring. Det er med garanti en plante, som vil være at finde i mange samlinger inden længe. Også uden blomst en ikke særlig stikkende plante med meget kønne overvejende uskyldshvide torne. Det uskyldshvide

passer åbenbart missionæren Lau godt. Denne udmærkede herre rejser med års mellemrum rundt i Europa og holder foredrag – mod et klækkeligt honorar! – men pengene skal også bruges til at financiere hans arbejde blandt indianerne. Ved disse foredrag siges der også at foregå en kollekt! Efter billeder at dømme er Hr. Lau ikke undervægtig, og hans egne børn studerer udenlands. Dog hans hengivenhed til indianske drenge kan ikke betvivles. Han lader sig gerne fotografere sammen med dem. Hans indianerdrenge går aldrig med sko, men det gør indianere vel ikke så gerne. Måske har jeg ikke forstået missionæren Lau ret! For øvrigt findes der også en *Echeveria lauii*. Alle bør eje den. En smuk lille rosetplante med uskyldshvid belægning, som ikke tåler berøring, idet det hvide vokslag (farina) ellers let går af. Men det er en helt anden historie!

Jeg har tidligere beskæftiget mig med *cristata*er eller kamformer. Disse planter har deres faste publikum. Om de er kønne eller ej, er i høj grad en smagssag, men *Lophophora williamsii* ser afgjort ret speciel ud som kamform. I øvrigt ved jeg ikke hvem denne Williams var, hvilket bladets læsere måske skal være glade for! Hos DeHerdt så jeg en plante, som virkelig var en skønhedsåbenbaring. *Discocactus horstii* er blevet omtalt her i bladet et par gange, så der er ingen grund til at uddybe dette nærmere. Men kamformen af denne plante var virkelig smuk! Desværre er den nok en plante forebeholdt de få. Frø fra denne plante har endnu ikke givet *cristata* afkom, men den ene broder DeHerdt (veteraner fra Holland/Belgien/Tysklands turene kalder ham »plantedeherdt« – den anden broder tager sig af salget og hedder følgelig »pengedeherdt« –) fortalte at frø fra normale *D. horstii* planter bestøvet med pollen fra *cristata*en havde givet en hel del nye kamformer. Så måske om 3-4 år så kan den fås. Ideen med pollen fra en *cristata* overført til en normalform er hermed givet videre. Måske kan den bruges.

Peter Brandt Pedersen.
Alle fotos af B. Kjempff.

Lophophora williamsii forma cristata.

Discocactus horstii forma cristata.

Eventyr på Madagascar (2)

Dette er anden del af beretningen om en rundtur på Madagascar. Første del blev bragt i KAKTUS nr. 2-1985.

Den følgende dag lykkedes det os at få lov til at komme af sted på egen hånd, således at vi kunne dirigere chaufføren derhen hvor vi gerne ville være. Målet var det område vi havde passeret den foregående dag på vej til »De syv søer«. Det der trak i os var, at vi havde set vores første *Pachypodium lamerei* i vejkannten. Denne for alle nok ret velkendte stueplante, (herhjemme misvisende kaldet Madagascarpalme), var ca. 3 m. høj og havde kun lige blade i en krans i toppen. Senere fundne planter af samme slags havde for det meste smidt alle sine blade og stod med helt nøgne stammer i det knastørre område. De kan blomstre allerede i ca. 1 ½ m. højde og efter blomstringen deler hovedstammen sig i tyndere grene. Senere på turen, på steder der åbenbart var vådere end her, så vi både blomster og frugter på *Pachypodium lamerei*. Blomsterne er store, hvide og duftende med en diameter på 10 cm. Efter afblomstringen dannes frøkapslerne, som to store grønne horn på en stilk. Hvert horn indeholder mange hundrede frø, så det er ikke noget under, at man har kunnet eksportere frø af denne plante i tusindvis til udenlandske gartnerier og på denne måde gjort den til en af vore mere almindelige stueplanter. Den er meget velegnet som sådan, idet den kan tåle den tørre og varme stueluft og når den vandes hele året rundt, vil den aldrig helt miste sine dekorative blade. Dens nærmeste slægtning *Pachypodium geayi* findes i området syd for Tulear, men der nåede vi desværre ikke hen.

Typeplanten her var ellers *Euphorbia onocladica*. En 2-3 meter høj busk med 2 cm. tykke, meget sukkulente stængler, der for hver ca. 15 cm. havde en indsnævring af stængelen, som nærmest fik dem til at ligne pølser på rad og række. Farven var kedelig grågrøn. For enden af stængelerne sad klaser af frugter, men desværre ikke modne nok til at tage med sig. Blandt de andre større planter, der dominerede dette område, så vi *Alluaudia comosa*. En stærkt tornet op til 10 m. høj sukkulent med små, tykkødede grønne blade. Som lille er det en dekorativ tæt busk, vi sagtens kan have i vore samlinger.

Det er let at få stiklinger til at slå rod.

I underskoven, hvor de større planter gav til lidt mere skygge, fandt vi *Euphorbia millii*, en varietet med gule blomster, samt mange forskellige *Kalanchoe* arter. En af de smukkeste af disse er efter min mening *Kalanchoe rhombopilosa*. (Se også Peter Brandts omtale af denne plante i KAKTUS 1985-1 s. 8).

Under nogle buske dannede den et tæt tæppe på ca. 1 m². og bladene var meget fint marmorerede, noget man nok har svært ved at opnå her i Europa. En anden imponerende *Kalanchoe* vi så, var *Kalanchoe grandidieri*. Enkelte planter var op til 3 m. høje, og de store 15 cm lange tykke, lysegrønne blade lyste op i det ellers støvede og grå landskab. Tiden for af sted, som altid når der er nok at se på, og snart gik turen tilbage til hotellet, for at gøre klar til at tage af sted til næste destination, Fort Dauphin, der ligger helt nede på sydspidsen af Madagascar.

Vi ankom til Fort Dauphin om eftermiddagen og skulle så køre i bus op til et reservat 100 km. nordpå oppe i højlandet. Berenty-reservatet er det eneste på Madagascar, der ejes af en privatmand. Det er anlagt midt i *Didiera trolleei* skovene, og rundt omkring reservatet er der ryddet mange hundrede hektar skov, for at give plads til dyrkning af sisalagaver. De sørgelige rester af *Didiera*-skoven ligger så spredt rundt imellem markerne, for det meste på steder der er umulige at opdyrke. *Didiera trolleei* er det andet medlem af *Didiera*-slægten. Dens vækst måde er ganske speciel. Som ung plante er det en lav tornet busk, der nærmest kryber af sted langs jorden. De gyldenbrune stængler på 2-4 cm. tykkelse er tæt besat med lange torne og små grønne blade. Efter ungdomsstadiet sender den pludselig nogle meget kraftige grene lodret i vejret i 3-4 m. højde, hvorefter de så flader ud til vandret vækst. Først på dette voksenstadium er de i stand til at blomstre, og dette sker med en overflod af små cremefarvede blomsterklaser, der totalt kan dække en gren.

De andre planter, der dominerer her i *Didiera*-skoven, tilhører slægten *Alluaudia*. Her findes tre spændende repræsentanter for denne. Den mest velkendte herhjemme er nok *Alluaudia procera*. En lang stærktornet plante, der på Madagascar bliver til store træer på over 10 m. i højden og med en

Øverst: *Pachypodium lamerei*, Tulear provinsen.
Nederst: *Pachypodium lamerei*, Berenty. Plante med store
bananlignende frøkapsler.

Øverst: *Euphorbia onoclada*, Tulear provinsen. Den øver-
ste del af plante med frøkapsler.
Nederst: Klynge af *Kalanchoe rhombopilosa*.

stamme op til 50 cm. i diameter. De indfødte bruger *Alluaudia procera* til tømmer, som de skærer ud til planker, og bruger til at bygge hytter af. Træet er forholdsvis blødt og stærkt, så det er særdeles velegnet til formålet. En anden repræsentant fra *Alluaudia* slægten er, *Alluaudia ascendens*. Den har kun en stamme, der vokser lodret op i luften, og først i 6-7 m. højde kan den finde på at sende enkelte sidegrene ud. Stammen bliver ikke meget tykkere end 25 cm, og det er lidt, når man tager i betragtning, at den skal bære en stamme, der er op til 12 m. høj. *Alluaudia dumosa* er det tredje medlem af slægten. Den ligner slet ikke sine artsfæller, idet den ingen blade har, og den har kun få, spredte torne på de lange, fingertykke, brune stængler. Den kan blive op til 8 m. i højden.

Berenty-reservatet er meget velholdt og velorganiseret. Der er bygget huse til de forskere, som kommer for at studere de lemurarter, der findes i skoven. Desuden findes der midt i reservatet en slags botanisk have, hvor ejeren har samlet alle de planter, der naturligt hører til i området. Mange af dem er blevet så sjældne nu, så man skal være meget stedkendt for at kende deres sidste voksesteder. Her fandtes *Pachypodium rosulatum*. Store flotte knolde i fuld vækst, med de glatte grønne blade og store gule blomster på lange stilke. Det var et syn, der kunne tage vejret fra enhver, der godt kan lide knoldsukkulenter.

Pachypodium horombense var plantet ud i indhegninger, hvor der gik store stjerneskilpadder. (En endemisk art skilpadder, der også er truet med udryddelse). Som potteplanter havde man *Euphorbia cap-saintemariensis*, og overalt blev *Euphorbia millii* brugt som hegn og bedplanter. *Euphorbia didieroides*, der ligner *E. millii*, har tornene siddende meget tættere sammen, og de fingertykke stængler danner frygtindgydende og kompakte buske. Her ser man grønne farvestrålende kamæleoner kravle rundt i deres jagt efter insekter, som de fanger med deres lange klæbrige tunge, der pludselig skyder frem og snapper det intetanende insekt. Halvdelen af jordens kamæleonarter lever på Madagascari, heriblandt både den største på ½ meters længde og den mindste på 5 cm.'s længde. Begge disse arter var vi så heldige at få at se under vores rundrejse.

Slægten *Kalanchoe* var også her rigt repræsenteret. *Kalanchoe beharensis* med deres kæmpestore, brunfildede blade dannede store, træagtige buske på 3-4 m. højde og også den nøgne form, *Kalanchoe baharensis v. subnuda*, fandtes i rigelig mængde. Begge disse former fandt vi også senere ude på deres naturlige voksesteder. *Kalanchoe orgyalis*, der i sin vækst-

form minder om *K. beharensis*, men har mindre og ovale blade, fandtes også i en brunfiltet form og en nøgen form.

Asclepiadaceae familien er også repræsenteret ved en endemisk slægt: *Stapelianthus*, der er nært beslægtet med *Huernia*. Alle arterne fra Madagascari er temmelig svære på egen rod, så det anbefales at de podes på en *Ceropegia woodii* knold. Vi fandt *Stapelianthus decaryi* i blomst og med store frøhorn. Indhøstede frø har vist sig at spire særdeles godt her i foråret. Det bliver spændende at se, om vi kan holde liv i dem vinteren over. Det største problem er, at de kræver megen varme hele tiden.

Til slut i beretningen vil jeg fortælle om endnu et meget spændende sukkulentområde nemlig helt oppe på nordspidsen af Madagascari i Diego-Suarez. En af de mest imponerende planter her er *Pachypodium rutenbergianum*. Ældre planter har en stamme på over ½ m. i diameter og en højde på over 5 m. Indsamlede frø fra denne plante har også vist sig at spire næsten 100%. I løbet af et par måneder har man en plante på 15 cm. højde, og der skal blive spændende at se, hvornår den begynder at udvikle en tykkere stamme. Jeg har aldrig før set *Pachypodium rutenbergianum* frø udbudt til salg, og det kan godt undre en, når man ser en frø kapsel indelholder lige så mange frø som hos *Pachypodium lamerei*. Det kan jo være, at vanskelighederne med den dukker op på et senere tidspunkt.

Området omkring Diego-Suarez er præget af høje bjerge. Det lykkedes os at komme af sted på egen hånd en dag, og turen gik til et sted, der kaldes »Les Montagnes de Francaises«. (Franskmandenes bjerge). Efter en drøj klatretur op i højderne begyndte anstrengelserne at bære frugt. Pludselig dukkede store områder op med *Euphorbia vigueri*. Blomsterfarven gik lige fra gult i alle nuancer over i blodrødt. Planterne klyngede sig mange steder til næsten lodrette klippesider sammen med grupper af *Aloe capitata*. Dagens fund gjorde vi lidt højere oppe i klipperne, nemlig *Adenia firingalavensis*. En stor knold ca. 40 cm. i diameter og minsandten om der ikke også sad frø kapsler næsten modne. Vi tog et par af dem med og i skrivende stund ved jeg da, at nogle af frøene har spiret.

En oplevelserig tur er ved at være til ende. Jeg kunne nok finde på mange andre ting at fortælle om Madagascari, men det kommer måske i en senere artikel.

Bjarne Kjempff.

Øverst tv.: *Didiera trollii* m. blomster, Berenty.
 Øverst th.: *Pachypodium rutenbergianum*, Diego-Suarez.
 Nederst tv.: *Pachypodium rosulatum*, Berenty.
 Nederst th.: *Adenia firingalavensis*, Diego-Suarez.

MEDLEMMERNES HJØRNE

BREVKASSEN

Spørgsmål:

1. Det ville være interessant om »Kaktus« tok opp temaet om selvsterilitet og selvfertilitet i kaktusfamilien. I Backebergs kaktusleksikon angis hvilke arter av *Rebutia* som er selvfertile eller selvsterile. Men Backeberg gir ingen opplysninger om dette i underslekten *Sulcorebutia*. Kan »Kaktus« bringe en artikkel om dette? Det ville sikkert være av interesse å skrive om selvfertilitet i andre slekter også. I *Mammillaria* opptrer selvfertilitet hos *Mammillaria glassii*, i *Notocactus* hos *Notocactus ottonis*, alle *Frailea* sp.
2. I »Kaktus« nr. 4 1984 fikk vi en glimrende liste over Kaktusfamiliens slekter. Artene i *Mediolobivia* og *Pseudolobivia* fordeles på henholdsvis slektene *Rebutia/Lobivia* og *Lobivia/Echinopsis*. Kan »Kaktus« gi en oversikt over hvor artene i *Mediolobivia* og *Pseudolobivia* egentlig hører hjemme?

Vennlig hilsen
Geir Arne Evje.

Svar til:

1. Emnet selvsterilitet og selvfertilitet er interessant, men spesielt, og G.A.Evjes ønske om at høre mere om dette gives videre til dem i N.K.S., der har viden og erfaring om emnet.
2. Det er vist stadig svært å give en oversikt over, hvor *Mediolobivia* og *Pseudolobivia* egentlig hører hjemme, selv om der fra sagkundskabens side især i det sidste årti er gjort fremstød i retning af en endelig placering. Vi må sikkert indtil videre leve med, at der står *Mediolobivia* og *Pseudolobivia* på planteetiketterne. Er man tilhænger af opdelingsmetoden, har man det i så henseende lettest, men er man tilhænger af samlingsmetoden med en tilbundsgående analyse om tilhørsforholdene, der udelukker alle tidl. fejltrin, må man kun håbe, at man lever længe nok til at opleve den dag, hvor man med sikkerhed kan sige, hvor de enkelte arter inden for *Mediolobivia* og *Pseudolobivia* hører hjemme.

Hans Keil.

Fra en af de yngste.

Jeg hedder Jens og er 11 år. Jeg begyndte at samle på kaktus da jeg var 4 år. Min første var en *Notocactus leninghausii*, og nu er den 24 cm. høj, men har end-

nu ikke blomstret. Jeg købte i 1983 hos Bent Jørgensen en *Mammillaria rhodantha*, som har delt sit topunkt i to, og den har mistet tornene i to striber på hver side, som om den ville dele sig i to.

Min mor er medlem af Nordisk Kaktusselskab og i 1984 købte vi bl.a. frø fra *Euphorbia obesa*. Der spirede 7 planter efter 3 dage og de gror godt. I år købte jeg bl.a. frø fra *Aztekium ritteri*, der spirede kun en, men den er meget grøn og frisk, så der er et håb om måske at få en lille plante ud af det. Jeg kan god lide *Astrophytum*. Jeg har en *ornatum*, der er 12 cm. høj og en lille *capricorne* og en stor *myriostigma*, der er 7 cm. høj. Jeg har haft en *asterias*, som jeg købte hos Sivertsen, da vi var på ferie på Fyn i sommer, den gik desværre ud, men vi har sået frø i år og der er kommet 5 op, som er grønne og friske. Et af mine store ønsker er at få en *Lophophora williamsii*. Sidste år købte jeg et brev frø, men der spirede desværre ikke nogen og i år var der udsolgt. Jeg har 94 forskellige kaktus, hvor en del af dem er *Mammillaria* og jeg har også nogle *Ferocactus*.

Venlig hilsen
Jens Houghton-Larsen
Refsdale Byvej 14
4930 Maribo.

KØB – SALG – BYTTE

Købes: Jeg søger to ældre numre af KAKTUS. Det er 1974 nr. 1 og 1978 nr. 4. Vil du sælge dem, så henvend dig til.

Erik Larsen
Folehaven 77, 1.sal th.
DK-2500 Valby.

Kaktussamling sælges. Gerne enkeltvis.

Maren Hansen
Ørrevej 16
7490 Aulum.

»Kaktusinteresserede i Västergötland med omnejd«

En krets i Västergötland, är du intresserad?

Alla är välkomna.

Hör av dig till...

Eva Larson
Stångsättersg. 4
S-541 70 Skövde
Tel: 0500/61215.

Arbeltskreis für Mammillarlen-Freunde e.V.

Særhæfte 1985 Feltliste 1959 - 1984 **gegründet 1977**

af Hr. Werner Reppenhagen, St. Veit/Glan.

120 sider med 31 fotos, efter ønske også i farver.

Bestilling gennem indbetaling af DM 20,- (AfM - medlemmer kun DM 18,-) på Postcheckkonto (for AfM) 300 00-669 ved Postscheckamt Saarbrücken (Bankleitzahl 590 100 66), mærket »Særhæfte 85«.

Såfremt De også ønsker 31 farvebilleder, overfører De i stedet DM 44,- (AfM - medl. 42 DM). Listen er forståelig også for interessenter, der ikke kan tysk.

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan købes ved henvendelse til

PALLE CARLSEN,

Ove Gjeddesgade 62. tv., DK-8200 Århus N.

Betaling: Check eller på giro nr. 2182289.

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-18: 10 kr. pr. nr. Følgende nr. er udsolgt: 5. årg. nr. 2, 9. årg., 13. årg., 14. årg. nr. 1.

Allerede før De når Hamborg, kan De finde vort kaktusgartneri

»Klein Mexiko«

Vi har et stort sortiment af interessante planter til Dem. De er velkommen til et besøg til enhver tid, - undtagen mandag! Grupper helst forudanmeldelse. - Ingen forsendelser. Ny vinterlukning: Fra jul til ca. midt i marts.

KAKTUSGARTNERI »KLEIN MEXIKO«

Wolfgang Schnelle

D-2067 Reinfeld/Holstein

(Vejen Reinfeld - Bad Segeberg)

HAR DE PRØVET

AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort medlemsblad »Orchideen«, der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 125.

DANSK ORCHIDE KLUB

Solsikkevej 7,

4600 Køge.

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral skaffer potter, gødning og andre ting, vi har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

IB HOLM

Kirkebækvej 52

DK-8800 Viborg

Tlf. (06) 611805 - Giro 6600263

BJARNE KJEMPF

STORDALSVEJ 4 LØVEL
8800 VIBORG

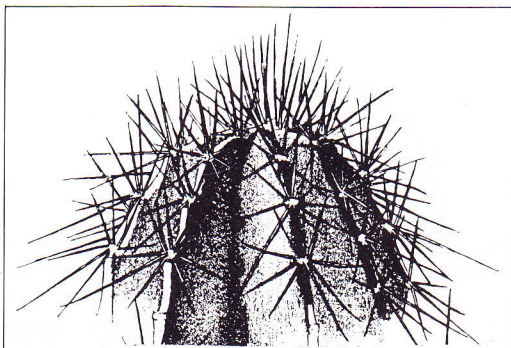
MÅ IKKE BØJES!

KAKTUS

Stort udvalg i frøplanter og sjældne
importplanter samt mange
arter Sempervivum, Papyrus og
andre prydgæsser.

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallensbæk
2620 Albertslund – Tlf. (02) 64 50 95
Plantelister udsendes ikke

DER KAKTEENLADEN

Jörg Köpper

Lockfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Vi har et stort udvalg i artikler til vores hobby
og et stort udvalg af kaktusbøger - også
antikvariske. Skriv efter vores gratis post-
ordrekatalog og bogliste.

KARLHEINZ UHLIG

Frø - Kulturplanter - Import - Eksport
Lilienstr. 5 - Postbox 1107
D-7053 KERNEN i. R.

Copiapoa mollicula	DM 5
Copiapoa pseudocoquimbana	5-10
Islaya aticensis	5
Lobivia scoparia	6-7
Conophytum elishae	3
Cotyledon luteosquamata	12-15
Pterodiscus aurantiacus	14
Mammillaria laui f. subducta	4

WHITESTONE GARDENS LTD.

Sutton-under Whitestonecliffe,
Thirsk, N. Yorks. YO7 2PZ, England

Specialist i postordrer af kaktus og andre
sukkulenter, bøger, frø m.m. Send tre inter-
nationale svarkuponer (post) for vor fuldt
illustrerede 36 siders prisliste, som inde-
holder verdens mest omfattende bogliste.

Ing. H. van Donkelaar

Lantje 1 a – Postbus 15
NL-4250 DA Werkendam – Holland

Betydeligt udvidet sortiment i sukkulenter,
kaktus samt andre sjældne planter. Ny plan-
teliste sendes mod forudbetaling af 3.50 hfl.
Frøliste gratis.

Alle henvendelser kan ske på dansk!